

"EDINOST"
izhaja po trikrat na teden v četrtih izdanjih ob **torzih, četrtekih in sobotah**. Zjutranje izdajo iz haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri zvečer. — **Obojno izdano stane:** za jedan mesec f. 30, izven Avstrije f. 34 za tri meseca f. 2.00 ; 4.— za pol leta f. 5.— 9.— za vse leto f. 10.— **Na naročbo brez priložene naročnine se za teme ozrači.**

Poznanične številke se dobivajo v pro дажalnicah tobaka v Trstu po 20 nr., v Gorici po 20 nr. Sobotno večerno izdano v Trstu 20 nr., v Gorici 4 nr.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorško.

Vabilo na naročbo.

Denašnjemu zjutranjemu, oziroma večernemu izdanju priložili smo poštne nakaznice za vse tisto naročnike, ki so nam še na dolgu za prvo četrletje. Malomarnost nekaterih naročnikov je obsođiti tem ostreje, ko vedo, koliko velikanskih žrtev zahteva naše podjetje od strani posamičnih rodoljubov. Ne zanajte se samo na posamičnike, ampak slehernemu rodoljubu je narodna dolžnost pripomoći v to, da se ohrani in okrepi naš živelj na poziciji tržaški, toliko važni za ves slovenski narod. Storitevem vendar enkrat svojo dolžnost!

Zajedno vabimo one naročnike, kojim poteče naročnina koncem tega meseca, da jo obnove pravočasno.

Konečno še dobrohoten opomin onim sedanjim in bivšim naročnikom, kateri še niso plačali naročnine za minolo leto, da nastopimo v kratkem tudi proti njim tisto sicer neljubo pot, katero smo bili nastopili koncem minolega leta proti nekaterim drugim. Tudi ti poslednji so se obotavljali, slednji pa so vendar plačali naročnino in — nastale stroške.

Še enkrat „katoliški centrum“.

Na pomislku, izraženo v našem listu proti ustanovitvi katoliškega centra pri sedanjih razmerah, reagirata naši tržaški sodrugi „Primorski list“ in pa ljubljanski „Slovenec“. A predno spregovorimo še par besedi o tem, sicer še ne akutnem, vendar pa velovalnem vprašanju, moramo ne le priznati hvaljeno, da je bil odgovor od obeh strani zmoren in stvoren, ampak nam je nagnati, da soglašamo v načelu popolnoma z njunimi nazori: da se morajo sastopniki vseh avstrijskih narodov oprijeti krščanskih načel; da je radikalne preonovne sedanjih sadostnih rasmer pričakovati le od sloškega delovanja krščanske mislečih in deluječih poslanov ter da „dosadanji vladni sistemi katoliških koli so bili, katoliški go tovo niso bili in niso.“

To so torej prémise, s katerimi se slamo popolnoma, ali zaključek iz teh prémis, da bi se moral takoj zasnovati katoliški centrum, kateri jedini bi mogel pravično rešiti narodno vprašanje, ta zaključek ne odgovarja nikakor našim nazorom. Ne morda zato, ker smo načelniki nasprotniki katoliškega centra — nasprotno: mi bodoemo zahtevali, da vstopijo v ta centrum vse slovenski po-

slanci, kadar pride ugodni trenotek za ustavitev tako parlamentarne skupine —, ampak zato, ker smo uverjeni, da tak centrum ne bi imel sedaj ni resne volje, še manj pa modi za pravično rešitev narodnega vprašanja. Iz nas ne govori nasprotno, ampak naša sodba stoji na večletnih skušnjah. Čestita tovarša sta tu v veliki smoti, ker sodita o ljudeh kakoršni bi morali biti in ne kakoršni v resniciso.

To je res, da krščanska načela, načela jednake pravice za vse, načela mejebojne ljubezni, so nam jedino jamstvo za srečno in pravično rešitev narodnega vprašanja. Toda vprašati se moramo: imamo-li v dosedanjem postopanju onih strank, katero naj bi se zložile v „katoliški centru“, garancijo, da bodo praktično in brez strahu in brez osirov izvajale to vrnjeno sveto krščansko načelo? Ali imamo tako jamstvo? Ne, nimamo ga! Nimamo takega jamstva niti z osrom na strogo versko stran, kajti doživeli smo često v minulih dneh in vidimo tudi v sedanjih dneh, da so iste stranke služile in služijo danes zistemom, o katerih pravite Vi sami, da niso katoliški. In če vidimo toliko nedoslednosti in neodločnosti celo z osrom na prvo in poglavito točko na programu toli zaščitenega „katoliškega centra“, kake iskrenosti moremo potem pričakovati od teh ne slovenskih politikov v borbi za naše narodne pravice?

Drugo važno vprašanje pa je to-le: ali bi imel „katoliški centrum“, recimo pri najbolji volji tudi potrebno moč v to, da bi mogel investi jesikovno in narodno jednopravnost? Nikakor ne! In to suti tudi „Slovenec“, kar priponava indirektno se svojim vsklikom: „In kako bi se za to misel ložje pripravljala tla, nego uprav v avsi „katoliškega centra?“ — Toraj Slovani bi morali čakati, da bi se v zvezri „katoliškega centra“ še le pripravljala tla za pravično rešitev narodnega vprašanja! Gošča, ako nastopimo to dolgo pot, smo izgubljeni, kajti „katoliški centrum“ gotovo ne dožene te naloge v dogledni bodočnosti. V tej dobi pa še poskrbe naši nasprotniki, da se narod naš tako omehkuši glede na narodno samozavešč, da narodno jednopravnost niti več zahteval ne bodo. To so razlogi, radi katerih ne moremo pritrdiri misli „katoliškega centra“, dokler se ne roši narodno vprašanje. A kako? To vprašanje stavljajo do nas tudi „Slovenec“.

Kratek odgovor: v jedinstvu, v vzajemnem in doslednem postopanju vseh avstrijskih Slovanov

„To je zoper druga zarota. Kaj vem jaz za njeno muhe.“

„Mladega Milana Miliča.“

„Milič, — ki je včel iz semeniča?“

„Mati mu je izročila premoženje.“

„Hm, naj ga vzame.“

„Vzela ga je že!“

„Oho! Baltazar, ti uganjal komedije. Kako bi mogla brez mojega dovoljenja?“

„S tvojim pismenim dovoljenjem.“

„Z mojim — mojim, čuješ, Baltazar, ne jesi me — skoro gotovo bi veroval, da sem znored.“

„Poslušaj dragi“, prime prebendar odvetnika pod roko, „obljubil si mi, da se ne boj jezik. Majhna komedija je, katera se je sicer zate nekoliko napačno zasuknila. Poslušaj. S teboj se ni dalo govoriti proti Lilienfeldu, a jaz sem vedel, da Anka ljubi Miliča. Zato sem začel kvasiti o sajenji kineškega čaja. Ti nisi spoznal zvijade, ti si veroval in podpisal ab invisis medsebojno pogodbo za sajenje čaja — bolje: podpisal si dovoljenje, da se Anka sme poročiti z Miličem.“

bti tičala tolika moralna sila, da bi se jo na dolgo ne mogli upirati nasprotniki pravične rešitve narodnega vprašanja. Seveda sedaj, ko si mečemo drug drugemu polena pod noge, smo le igračica v rokah nasprotnikov. Ali kakor hitro zdržimo svoje moči in nastopimo solidarno vsaj ob vseh strogo narodnih vprašanjih, ne bode več treba dolgo čakati na rešitev narodnega vprašanja. In ko se to zgodi, pade poslednja zapraka na poti do katoliškega centra. In če nas še podprejo v tem našem prizdevanju tudi druge ne slovenske stranke, koje namerujejo pridružiti se bodočemu „katoliškemu centru“, potem smemo reči, da smo prav blizu pravični rešitvi narodnega vprašanja in „katoliškega centra“.

Slovanskim trgovcem.

(Dopis iz Dalmacije).

Čestiti čitalci „Edinosti“ se gotovo še spominjajo našega poročila, da so trgovci v Trpanju soglastno sklenili, da hočejo odslej korespondirati jedino v hrvaškem jeziku. Temu sklepnu se je pridružilo tudi mnogo drugih trgovcev po Dalmaciji.

Na tem pojavu probudivše se narodne zavesti razveseli se se gotovo vse prijatelji odločnega postopanja v borbi za svoja narodna prava. Ta sklep zavednih trgovcev dalmatinskih je velikega važnosti, kajti le tako dovedemo najhitreje ad absurdum vse tiste izmišljenosti o italijanskem značaju krone našo Dalmacije, aka neizprosno izvajamo narodni princip vaikdar in povsodi, v vseh strokah človeškega življenja.

Ta sklep je pa tudi zelo važen še na drugo stran, važen za bodočnost velikega štoviha našega intelligentnega naraščaja. Pomišlimo le, koliko naših mladeničev pride v bodoče lahko do kruha, aka bodoemo dosegli izvajali princip, kojega so zapisali na svoj prapor trpanjski trgovci: aka prisilimo sesteno tržaške firme, da se preskrbe se slovenskimi korespondentni!

Trpanjski trgovci so pa tudi takoj začeli izvajati svoj sklep železno doslednostjo in tako so jeli dopisovati v hrvaškem jeziku vsem tržaškim firmam, s katerimi so v zvezi. Ali kaj se je zgodilo na to? Kakor so vse tržaški italijanski listi zagnali silen hrup, ko so izvedeli o sklepu Trpanjskih trgovcev, tako so tudi — kakor čujemo — nekateri po narodnih nestrpnejših nahujkani tržaški trgovci zavrnili hrvaške dopisne hoteče izvršiti dobljena naročila.

„A mens perversa, ti adjutant živega vraga, to je todaj kineški čaj!“

„Kaj čaj? Se silo sem ti moral rešiti heber iz vratih kremljev, ker ti si bil zgubil glavo. Tako sta se poročila.“

„Dobro, dobro!“

„Jaz sem te hotel ad oculos prepričati da je Lilienfeldovo gospodarstvo sleparija, hotel sem peljati te drugega dne na zapuščeno njegovo premoženje. Da se ga znehim, izročil sem mu pismo na priorja, da bi ga kot norec pridržal nekaj dni. To mu je imela biti majhna kazens za sleparstvo.“

„To je bilo vse prav.“

„Po nearedi je izročil tobis pismo brez mojega vedenja.“

„In jaz sem bil mesto njega norec, jaz sem prikel mesto njega pod tuš, tega mu ne odpustim. Ti pa, ti Baltazar, ti si vratil mojster, ti si moral služiti pri samem vrangu. Jaz bi te —“

„Kaj hočeš? Molči in mirno nosi, kar si dobil. Kaj bi hotel komu praviti o škandalu, kaj bi hotel, da bi ves svet zvedel, da so pri milosrđih bratih polivali odvetnika kot

članove po tarifu v petti; za naslove z debolimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsegava ravnalnih vrstic. Poslana osmrtnica v javnem zahvalu, domači oglasi itd. se računajo po pogodbah.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vredajo.

Naročnino, reklamacijo in oglase sprojema upravnitvijo ulica Caserma 13. Odprte reklamacije so proste poštne.

„Edinost je mod!“

Ni sicer težko uganiti, da bodo od tega težko razumljivega postopanja nakaterih tržaških trgovcev imeli škodo le dotičniki sami, vendar so prišli naši trgovci za hip v veliko združeno, ker niso mogli takoj dobiti naročnega in za kupnjo potrebnega blaga.

Na te, v trgovskem življenju nenavadne dogodke oposarjamо hrvaške in slovenske trgovce. Na njih je sedaj, da kar hkrati storimo konec vsem nagajivostim in zadregam. Ako oni resno hočejo, bodoemo kaj lahko pogrešali trgovinke zvezce s takimi nestrpnejšimi, kateri nam nočejo prodajati svojega blaga zgolj zato, ker mrzijo naš jezik.

Slovenski in hrvaški trgovci naj delajo na to, da pridejo v teznejše trgovske zvezze z dalmatinskim trgovci. Tu se jim odpira čirno in hvaležno polje, kajti po Dalmaciji je mnogo trdnih, velikih, solidnih in zanesljivih firm, pri katerih se ni batí neprijetnih iznenadenj. Iznebile se vendar enkrat tistega našega starega greha — pomanjkanja podjetnega duha, kakoršnega je najti pri drugih narodih! Poskusite in videli boste, da ne bodo na Vašo škodo!

Za danes nam je že priporočiti, da v Dalmaciji potrebujemo posebno manifakturne blage, norinberške drobne blage, papirja in žveplenk.

(Opomba uredništva. Se svoji strani oposarjamо hrvaške in slovenske trgovce, da smo jim na uslužbo, aka potrebujemo kakih informacij.)

D O P I S I .

Iz Sežane dne 15. marca 1894. (Izv. dop.) V nedoljo dne 11. t. m. imela je naša ženska podružnica svoj letni občni zbor v prostorih deželnega poslanca gospoda Rajmunda Mahorčića po programu, že označenem v cenjeni „Edinosti“.

V odboru so bile voljene sledeče gospe in gospice: Predsednica: gospa Zinka Ribarić; nje namestnica: gospa Antonija Gabrček; blagajničarica: gospa Franja Gulić; nje namestnica: gospa Nežika Štolfa; tajnica: gospica Nežika Pitamic; nje namestnica: gospa Marija Skrinjar; odbornici: gospici Mici Dolenova in Maša Dolenčeva.

Jako nas je užajilo, ker se je gospa Marija Mahorčićeva, soprga deželnega poslanca Rajmunda Mahorčića, radi bolehnosti odpovedala predsedništvu. Upamo, da nam blaga gospa tudi v bodoče ne odtegne svoje pomoči in svojih sovetov.

norec? Ali hočeš, da bi celo mesto osla brilo iz tebe?“

„Prav mi je, popolnoma prav, čemu sem blobil o ocetu in svili?“

„Zdaj, ko je hči srečno poročena, ko je matrimonium ratum et consumatum, reci: Amen in živila zaročenca!“

„Naj bi te voda odnesla, ti kineški modrijan. Živila zaročenca!“

Drugo jutro se je odpeljal Lacković s prebendarjem v Repince. Vse ga je priškovalo v strahu. Pokličeta Milana in Anko. Prebendar se jima nasmejne. Mlada dvojica se je oddahnila in stopila pred očeta.

„No, no, no, mlada, gospod in gospa!“ vikne starček „nekaj drugače je prišlo — soveda boljše —“

„Vse po očetovi volji“, pristavi duhovnik. Lacković molči in pogleduje duhovnika.

„Otroka moja! Bog Vaju blagoslov, ko sta se dobila. Žena — redi svoji ženi — prosto sadi repo, zelje, georgino in kar hočeš, a murve naj gredo k vrangu! A meni, ker sem prišel iz Zagreba strašno prehljen, napravi čaj —“

„Kineški?“ vpraša gospa.

In kadar je ljubi Bog podeli zopet žiravje, želimo jo zopet videti na čelu naše podružnice, okoli katere se bodoemo zbirale kot hčerke, okoli svoje matere. Izrekamo jevo najpričenejšo zahvalo ... — — —

Izgubile smo letos še dve odbornici in sicer: hčerkko omenjene gospe, gospo Treovo, in gospico Josipino Konovelovo. Bog da obe mora obilo sreča v novem stanu, a naj nikar ne pozabiti v svoji sredi otročicev sv. Cirila in Metoda! — Tudi njima Bog poplačaj nujn trud. Sveti brata Cyril in Metod naj prosita za njiju, da bi jima ničesar ne kalilo zakonske sreče!

Pohvaliti mi je tudi gospice poverjenice: Ano Šorf v Lokvi, Lozej v Tomaju, Mimi Dolak v Štorjah, ki so se po svojih močeh trudile in nabirale darov, da je naša podružnica tako lepo uspevala, da se je nabralo od lanskega leta meseca januvarja do sedaj 300 gld. To je že lepa svotica. Zahvaliti se moramo tudi gospici Nežiki Pitamic, ki take skrbno opravlja tajništvo in se trudi, da koristi, kjer le more, z besedo in gmočno. Prišršna jeva hvala!

Slednjici prosimo určo novo predsednico, naj nam bode naklonjena kakor bodoemo tudi me njej. Rade jej bodoemo povagnate, kjer in kolikor bodoemo mogle, da jej bodoemo lajsale trud in skrb. Složne bodoimo, ker le v slogi je moč!

A, da ne poreče kdo, da samo hvalim, moram, da si ne rada, tudi grajati. Premalo zanimanja je bilo za občni zbor. Nekoliko večje udeležbe bi si pač želele pri občnem zboru. Ako se niso ustrašile poverjenice iz Tomaja in iz Štorij ne poti, ne truda, tem laglje bi prišle domače, ki ne zamudijo družega nego pol ure, ali k vedljemu eno uro.

Ni se zadosti, ako damo tisti goldinar in rečemo potem: saj opravijo tudi brez mene. Narodna dolžnost nas veže, da so zanimamo za vse; ker le tako lahko koristimo domovini, ako vemo, kje in kaj jo boli.

Zatorej, tovarisce drage, nič se ne izgovarjajte o prihodnjem občnem zboru, marveč pridite vse zavedne! Videle bodoete, da se ne bodoete kazalo!

Konečno Vas prosimo, gospod urednik, da blagoizvolite popraviti poročilo o prispevkih za našo podružnico (zjutranje izdanie od 15. t. m.) v toliko, da so se dotične svote nabralo v puščici družine (in ne gostilne) Mahoričeve (županove) in v krčmi kavarne Dolenčeve.

Odbornica.

Nabrežina, 15. marca 1894. [Isv. dop.] (Raznosterost.) Odbor našega vrlega poveškega društva sklonil je bil, priprediti povečev v čast svojemu zaslužnemu poverodju. Kdo so zanimali za našo društveno življenje in narodno gibanje in napredek, pripomnati mora, da je povsem pravično, da se onemu možu, ki ima kot poverodja in tajnik poveškega društva v resnicu obilo posla, in ki opravlja ta težaven posel z velikim veseljem in navdušenjem, skaže na tak način — s pripreditvijo poveškega večera njemu v čast — zahvala vseh pevcev in posebej še društven-

„Ne bodi huda! Kakšen kineški? Čaj iz kamilička.“

V sobo stopi Otmar ves iz sebe.

„Gospod Lackovič —“

„Gospod baron?“

„Prišel sem vprašati —“

„Kaj ste prišli vprašati? Po svili — le zapredite se sami v njo —“

„Gospod Lackovič —“

„Po octu? Pijte ga sami.“

„Gospod Lackovič!“

„Po zlato? Plačajte svoje menjice.“

„Gospod Lackovič, to je —“

„Po Anko? Vzemite svojo nemško ko-medijantino. Et in fine finali, moj dragi baron, letos je pri meni prekislo grozdje, a palice so obrodile bogato.“

Starec pokaže baronu vrata in ko je stopal v voz, vrže skozi okno za njim vse načrte in računo za cest in svilo, kričeč:

„Nate tuš tudi Vi. Servus!“

Vsemu svetu je bila uganka, kako se je zgodilo, vsakdo se je vprašal, od koder je spremembu? Samo Anka in Milan nista vprašala: bila sta združena. Milan, sedeč pod lipami, poljubi svojo ženko in jej šepeta:

„Ala je lepa naša Anka,

Da l' je istine, da l' je san?“

„Gola rosnica je“, nasmeje se prebendar za grmom, »ja Vama kličem: Amen.“

tega odbora. Veselili smo se, da nam bo prilika dans, ob krasnem petju naših slavev skleniti zopet tesneje vez bratsko ljubezni med našnjaki nabrežinskim — saj poveški večerov glavni namest in posiedica je ta —, a veselje naše bilo je kratko; mogočna roka poseglj je v pripravljanje poveškega večera, z denunciacijo se nam je zagrozilo in dosegel je svoj namest naš sprotnik — poveškega večera ni bilo. Čudno se nam zdi, kako si pripoveduje dotični gospod toliko oblast nad društvom, koje obstaja z dovoljenjem sl. c. k. namestništva, in ki deluje z dovoljenjem omenjene oblasti, strogo se držec svojih pravil, za naš narodni obstanek in za razširjenje našodne zavesti ob skrajni jekovni meji; kako dotičnik z denunciacijo grošeč zabranjuje napredok toliko važnega in potrebnega poveškega društva. Razlogov za svoje nasprotne postopanje nima nikakorčnih; mesto nasprotovati bi bila marveč njegova narodna dolžnost, podpirati nas v našem težavnem delu. Vendar se ne bojimo takih nasprotnikov, naše društve stoji trdno, bo stalo trdno, ter prekoraci amagonsko v narodnem boju vrste sovražnikov!

V neki družbi, kjer slučajno niso bili zbrani sami Slovenci, stavljal je zaveden Slovenc hvalovreden predlog, da naj vsak povoljni daruje za društvo sv. Cirila in Metoda. Ta predlog je pa tako razburil kri navzočim Neslovencem da so — nazivajoč nabiranje doneskov za slovensko društvo demonstracijo proti njim — hoteli tako „demonstracijo“ javiti na okrajno glavarstvo. Res škoda, da ti gospodči niso izvršili svojega naklepa. Veliko veselje bi nam bili nepravili; ker da bi bili propali s svojo pritožbo, je jaena stvar. Povemo pa tem gospodom, da ni bila na naši strani demonstracija, ampak na njihovi, kajti, kdor nosi cesarsko uknjo na sebi, je najbolje da se ne moča v politične stvari. Skrbite raje, da dobite slovensko napise na svojih stanovanjih in da živite v slogi s slovenskim občinstvom.

Naša posojilnica se kaže lepo razvita. Denarni promet raste od leta do leta in hvaločni moramo biti njenemu predsedniku, gosp. A. Stupici, na njegovem trudu in natančnem poslovanju. Podpira naj take denarne zavode, ki so v prvi vrsti ustanovljeni s namenom, da se tudi v gmočnem obisku postavimo Slovencu na lastne noge, vsakdo, ki potrebuje posojilna, ali ki je toliko srečen, da mu preostaja denarjev. Pustite pri miru laške posojilnico, držite se slovenko ustavovitve, saj to je vsekumur le dobitek, ker se tako izogne oderuštu. Tudi tu naj velja geslo: Svoji k svojim!

Odkar so se priobčile različne pritožbe glede slovenštine na naši železniški postaji, smemo radostjo bilježiti, da se je obrnilo nekoliko na bolje. Redi smem pa le: nekoliko, kajti vratar je vedno ne posna slovenščino pri zglaševanju vlakov, tudi uradniku pri blagajni mora se slovenska beseda s silo potegniti iz grla. Hvalovredna je torej misel našega narodnega občinskega zastopa, da hoče s pritožbo do železniškega ravnateljstva enkrat za vselej storiti konec tem neopravičenim razmeram. Saj pravi Transports-Reglement južne železnice (Personentransport. Art. 7. Abs. 1): „Sobald ein angekommener Personenzug in der Station vollkommen still steht, haben die Conducteure sowohl den Stationenamen als auch die Dauer des Aufenthaltes laut und deutlich in den üblichen Landessprachen dreimal auszurufen etc.“ Da ta §. ne velja samo za sprevidnike, temveč v prvi vrsti za vratarje, ni treba omenjati. In da ni nemščina, in ne laščina v Nabrežini dejščni jezik, to je treba dobro za učesa zapisati nevernium gospodov. Upamo, da ta pritožba ne bo brezvsečna. Porabili bi drugače še drugo pot, da pridemo do svojih pravic!

— n.

kaže 620.502.305 gold. stroškov in 623.082.030 gold. dohodkov; torej 2.579.725 gold. prebitka. Preračunjenih je bilo stroškov 618.694.237 gold., dohodki pa so bili proračunjeni na 619.105.779, torej prebitka je 411.542 gold. Mladočeki poslanec dr. Hebold izjavil je na to, da bodo mladočehi glasovali proti finančnemu zakonu, kajti po njih mišljenu bilo bi odobrenje istega jednak nekakšni zaupnici. Finančni minister dr. Pleiner pobijal je na to tožbo Čehov, da se vlada ne briga za češka vprašanja, trdeč, da se vlada peča z odnosom na Češkem, da pa želi sporazumljeno obeh na Češkem živeldih narodov v državnem interesu. Zato pa je potrebno, da Čehi spremenijo svoje dosedanje načelno postopanje, ter da vplivajo na javno mnenje drugače nego doslej.

O volilni preosenovi. Klub liberalnega centra razglasil je včasaj izjavo, v kateri pravi, da se je v svoji seji bavil z načeli volilne preoserove, kakovčne je predložila vlada, ter se izjavil, da je pripravljena razpravljati o tem, kadar bodo treba, ne da bi se izjavil posameznih določb za sedaj.

Razprava proti ubijalcem Mrva pričela je v Pragi, kakor smo bili objavili, dne 12. t. m. Nekoliko podatkov o obtožbi prinesli smo v zjutranjem izdanju št. 23. z dne 22. jun. m., katera smo popolnili v zjutranjem izdanju št. 24. z dne 24. jun. m. Iste podatki ponavljamo v kratkem: Zatožena sta 18letni ključarski vajenec Otokar Dolešal in 17letni delavec Fran Dragoun zavrnatega umora, 29letni rokovičarski pomočnik Josip Kriz naročenega umora, dalje 24letna Križeva žena Ana, 29letni ogljar Henrik Vojtek in 28letni kandidat pravosodja, tajnik mladočeka kluba Anton Češek pa sokrivena na zavrnem umoru. Vsi navedeni, izvzemali Ano Kriz, obtoženi so tudi žuvanja proti vladarju, državnemu upravi in vladni obliki, prestopka tajne zvezne (kot članovi „Omladine“). Češek poleg vsega še žirjenja prepovedanih tiskovin, Vojtek pa javnega nasilstva in konečno Kriz, Dolešal in Dragoun se hudodelstva kršenja zakona o dinamitu. Ker je rasprava malone izključno tajna, prihaja o njo le malo v javnost. Za danes omenjam le, da so se takoj o početku razprave pritožili branitelji zatožencev proti temu, da predstavijo tej razpravi isti sodnik, kateri je predsedoval raspravam proti „Omladini“. Vsi sodniki in sodniški poslovniki so isti, kakor so bili v raspravi proti „Omladini“, tudi javni tožitelji so isti (dr. pravnik nam. Lorenz). Branitelji so odvetniki: dr. Stranski, dr. Baxa, dr. Klumpner in dr. Körner. Rasprava konča v ponedeljek ali torek; razsodbo objavimo takoj, ko jo doznamo.

Nemški državni zbor odobril je včeraj trgovinsko pogodbo z Rusijo; odobril je tudi državni proračun. Zborovanje je odloženo do 5. aprila t. l. Rusko-nemška trg. pogodba stopi v krepost dne 20. t. m.

Italijanska poslanska komora odložila je svoja zasedanja do 2. aprila t. l.

Angleška kraljica pripeljala se je včeraj v Florencio.

Francoška poslanska komora odbila je včeraj predlog poslance Bourgeoisja za revizijo ustawe z 326 glasovi proti 215: vprejela pa je predlog, da se izvoli senat po splošnem volilnem pravu z 415 glasovi proti 67.

Različne vesti.

Iz Opatije. Reška „Bilancia“ poroča v svoji štovilki z dne 15. t. m., da so prijeli stražniki v perivoju poleg letovišča „Angiolina“ dve „sumljivi“ osebi. Jeden teh grešnikov imenuje se baje Anton Weimann, a drugi menda Karol Schwarz. Oba sta izjavila, da sta popotovalna agenta z Dunaja, toda nič nista ne legitimacijski pisem niti — denarja. Spremili so zatorej oba v zapor na Volosko — Zares je čudno, da ta dva „popotovalna agenta z Dunaja“ nista razumela svarila, ki brani uhol vendar v štirih jezikih, t. j. v italijanskem, nemškem, francoškem in madjarskem jeziku. Bržkone sta se zlagala, da sta z Dunaja in sta menda od tam kje in Kitajsko.

Naučni minister v Trstu. Danes zjutraj pripeljal se je z brzovlakom v Trst naučni minister dr. vitez Madojski s svojo soprogo. Na postaji vprejel ga je ces. namestnik vitez Rinaldin, poklonil se mu je tudi župan dr. Pittieri. Minister se je nastanil v hotelu de la Ville.

Politička strasti. Tudi ljubljanskemu „Slovencu“ javljajo iz Gorice — po slogu sodeč je to ista roka, ki je poročala „Primorskomu listu“ —, da bodo g. posl. vitez Tonkli tožil uročnika „Soče“, gosp. Gabrščeka. „Slovenčer“ dopisanik pravi, da se tega koraka posl. g. Tonkli vesole vse „pošteni“ Slovenci in Italijani. Toj trditvi moramo oporekat odločno. Tisti slovenski možje, ki stojijo v taboru Gregorčič-Coroninijevem — in takih čudakov je morda še precej na Goriškem, — se ga gotovo ne vesole, a v tem taboru je morda tudi nekaj „poštenjakov“. Kar so pa tiče Italijanov moramo le pritrdiri trditvi „Slovenčeve“ dopisanika — ne, popolniti jo moramo nekoliko: „pošteni“ Italijani se ga res vesole, to je res, ali nepošteni še bolj! S tega stališča bodo sodil slovenski svet eventualno pravdo Tonkli-Soča.

Ustanovni shod „Kmetijske družbe na tržaško okolico“ se bodo vršili dne 8. aprila t. l. Kraj in ura zborovanju se priobčita o pravem času v „Edinstvu“ in v „Prim. listu“.

Opozorjamo že sedaj naše rodoljube, da se potrudijo v ta namen, da se naši ljudje v velikem številu udeleže tega shoda, posebno pa tisti, kateri v korist se ustanovi ta družba.

„Il Diritto Creato“ preselil se bodoči mesec v Trst. Ker se nam obča, da se bodo na neustrašljivi borile za koristi državstva odslej intenzivno bavil — v kolikor mu bodo le dopuščali prostor — s krivicami, katerih trpe tržaški Slovenci, in bodo po takem obvečali tudi neslovenske kroge o naših tožbah, se nadejamo, da najde v Trstu primerno podporo od strani našega občinstva.

Iz Ljubljane se nam piše: Minoli teden jelo se je kopati na starišči „Nar. dom“ in dovali različni material za to monumentalno stavbo. V obči se čuje pa že sedaj sodba o njej, da bodo tudi ta sedanjam razmeram premajhnega obsega, kakor se je to zadnji čas pokazalo tudi pri dež. gledališču. Ta sodba se nam vidi skozi in skozi opravljena. Naj gledajo torej gospodje, ki so na delu tej stvari, da se posneje ne bodoemo kesati! — Prihodnji teden vršile se bodo pri nas dopolnilne volitve v občinski nastop. Se li bodo vršile mirno in gladko, to se ne ve, vendar se čujejo menjenja, da bi bilo potrebno nekoliko oposicije. Sicer pa nam douseti prihodejti dve leti obilo zavare, kar se tisoč volilne dôbe. — Gledališča sezona gre h koncu; da smo tudi letos napredovali na tem polju, ni treba se posebno povdarjati. — Kaj vod prihodnji.

Laška kratkovidnost. „Indipendent“ napada pianista g. Fürsterja, ki je koncertoval minolo soboto v Trstu, rekoč, da mu je pač slabo svedoval oni, kateri mu je nasvedoval, da inačica italijanska in slovenska vabilna. Mi sicer dobro poznamo slepo zagrizenost imenovanega lista, a toliko kratkovidnosti se vendar nismo nadejali pri njem. Ta list priča vodkrat prav simpatične dopise z Dunajem, v kajih njega dopisanik stvarno žigava vladu radi nje postopanja na Češkem; češki narod smatra on za narod, kojemu se krivca godi. Vse drugačne misli goji pa o nas Slovencih, katerim se tu dogajajo najhujše krivice. Mi smo mu trin peti in najrajši bi viden, da bi izginili kar deset noč razpovje ter se spremenili v Lahe. Vsaka najmanjša stvarica mu je dobra, da le more mahati po nas ter zanikati naš obstoje v Trstu. Vse to mu pa nič ne pomaga, kajti veljava Slovenc v Trstu vidno raste — ne bodo dolgo, ko nam tudi zasijajo boljši časi v narodnem obširu, ker mera krivice je že prepolna. Slovenci delajo Lahonom v Trstu veliko pregrevico; vse kričanje, pretejanje, pretvarjanja resnice še nič več ne velja. Gospoda hočejo biti po sili kratkovidna: z jedne strani nočjo uvideti, da se bojujejo s krivičnim orotjem proti nam; z druge strani pa ne vidijo, da jim pravo za pravo ginejo tla pod nogami na korist Nemcov. Dodim se namreč Lahom ohloširijo nad nami Slovenci ter nam ne dospojo najuanjajoče pravice, zasedajo Nemci najvažnejša mesta v državnih službah in pri drugih podjetjih. Z vzgledi nam ni treba stopati na dan, saj vsakdo lahko sam vidi, ako hoče videti. Mi tudi nismo nevsočljivi našim Nemcem: bodo jim vse, kar jim gre kot avstrijskim državljanom. Ali na nas bi moral vladati tudi nekaj mislit! Mej tem ko modro skrbi za onih 3—40

niti jedne osnovne dole. Navlje tem dejstvom se pa tržaški poslanici bratijo z nemško levo, doma se pa bojujejo proti nam Slovenscom. Pri toliki kratkovidnosti se ni čuditi, da "Independent" vidi nevarnost za laško narodnost te v tem, ako slovenski pijanist napravi poleg laških tudi slovenska vabila. Un po' meno d'intransigenza non nuocerebbe.

Družba sv. Cirila in Metoda je od 12. do 28. februarja prejela te - le darove: Iz zapuščine velikega svojega dobrotnika dr. L. Čučka, še 1100 gld., torej v vsem 3800 gld.; slavní deželni zbor kranjski je, skrbec za slovensko šolstvo in nadaljujoč svoje plenitno delovanje v tem smislu, odločil družbi za l. 1894 uprat veliko podporo 1000 gld.; sl. uredništvo "Slovenskega Naroda" je izredilo 15. abirk kroninskih darov, nabранo od 1. - 31. jan., v skupnem znesku 272 gld 60 kr. — Pokroviteljice so postale: Sl. posojilnica v Mariboru (v drugič), ki nam je poslala za l. 1894 dovoljenega daru 100 gld.; sl. moška podružnica v Kranji, ki je poslala 70 gld meseca julija 1893 l., ostalih 30 gld. pa sedaj in vas Št. Vid na Dolenjskem. Za zadajo imenovanih pokroviteljin so poslali vrlj Št. Vidki rodoljubi 213 kron, darovali so pa: Več gostov v gostilni g. Kumetek o raznih prilikah 76 kron, g. Sivnik podobo sv. Cirila in Metoda, ki se je prodala za 20 kron, gg. dr. Fr. Podobnik 16, Anton Medved 15, Ivan Čebaček 14, Vinko Sivnik 12, dež. sodn. avčnik V. 10, dr. R. Repič 8. A. Kunsteck 6 kron, I. Lavrič, A. Liberšar, I. Marinčič, po 4 krone, I. Klementič po 4 krone, I. Končina, A. Lesjak po 2 kroni, A. Koleša, I. Korban, I. Kremžar, A. Kratavec, I. Kristan, K. Pikel, A. Selškar, I. Zajec po 1 krona, gospa in gospodine: R. Eržen, I. Fortuna, R. Gorec, I. Hribar, N. Kremžar, I. Kristan po 1 krona, Z. Krenik 2 kroni 4 vinarje. F. Kumetek, M. Ovčen, K. Pikel, A. Repič po 1 krona, več drugih po 1 krona 80 v., gg. izven Št. Vidiske župnije: I. Poljanec s Krko 2 kroni, A. Adamič iz Grosuplja 1 krona, I. Hočevar in I. Tihle s Krko 1 krona, 16 vin. I. Povše s Krko 1 krona. Iz g. dr. Škofice zapuščino smo prijeli še 50 gld. Dalje so naklonili: Sl. posojilnica v Sindževi na Koroškem 20 gld., g. notar Pirnat v Zatičini 16 gld. 44 kr., ki sta jih nabrali g. posiljalci in g. Jože Škufer pri predpustni veselici v gostilni Fridevi v Zatičini od Višnjanov, Zatičanov in Št. Vidov; sl. posojilnica v Kamniku 10 gld., sl. kmeteka posojilnica v Tinjih na Koroškem 5 gld., š. g. Ivan Vuk, kapelan v Škocjanu 4 gld. 87 kr., kot dar vesole družbe in g. župni upravitelj Fr. Boncic v Dražgošah 1 gld 70 kr., kot vesole družbe sv. Mohorja. —

Rojak! da bi se nas spominjali tako poštovljeno i drugi javni zastopi, kot so nas sl. deželni zbor Kranjski, da bi nam nebesa naklonila več takih dobrotnikov, kot sta pok. dr. L. Čuček in dr. Škofic, da bi nate podružnice pogostejo se oglaševalo kot pokroviteljice, da bi naša mesta, trgi in vasi posneli vas Št. Vid na Dolenjskem, naši denarni zavodi pa vro Mariborsko posojilnico, zasečili bi marsikatero rano pri našem šolstvu, redili bi še katero stotino slovenskih otrok in jo ohranili veri, cesarju in domovini. V to pomosi Bog!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Vodstvo "Tržaškega podpornega in branega društva" oposarja še jedenkrat tem potom vse č. č. društvenike, da bodo jutri v nedeljo dne 18. t. m. točno ob 3½ pop. v društvenih prostorih letni i redni občni zbor po še objavljenem dnevnem redu.

Vollin shod. Podpisani vabijo člane "Delavskega podpornega društva", da se mnogobrojno izvolijo udeležiti vollinoga shoda, ki bude v nedeljo dne 18. t. m. ob 6. uri pop. v prostorih "Del. podp. društva" (Via Molin piccolo hšt. 1). Ker gre za blagor društva, nadejamo se obilne udeležbe.

Sklicevatelji.

Vabilo na ljudski shod, kateri bude jučri v nedeljo dne 18. marca t. l. v gostilni "All'Elefante" (Via Rossetti). Začetek ob 8½ uri pop. Dnevni red: 1. Vollina reforma in parlament in 2. Delavsko ljudstvo in socialna demokracija. — Zaradi važnega vprašanja o volilni pravici je dolžnost delavstva, da se tega shoda v lastnem interesu obilno udeleži.

Sklicevatelji.

Dunajski podžupan dr. Richter, o katerem smo govorili v večernem izdanju št.

32. x dne 15. t. m. v vesti "Neusko-liberalna stranke na Dunaju", vrnil se je v naročje katoliške vere. V četrtek zjutraj poročil se je s svojo soprogo v stolni cerkvi pri sv. Štefanu na Dunaju. Ala so navrhani ti "liberalci"?

Štrajk pri Dunajskem novem Tramvaju. Tri dni je tega, kar so ustavili delo vsi služniki navedene družbe; ingredov sicer ni bilo, toda družba morala je opustiti vožnje. Štrajkujoči namerjali so poslati posebno deputacijo k ministru notranjih poslov, markizu Bacquehemu, toda minister jim je sporočil včeraj po poslancu Pernerstorferju, da stori, kar more v zboljšanje gmotnega položaja štrajkujočih, valed cesar ni treba odpolati posebne deputacije k njemu. Namesto tega da naj odpolijejo svoja zahtevanja pismeno na ministerstvo notranjih zadev in na trgovinsko ministerstvo. To se je zgodilo takoj.

Madjarosko nasilstvo. Uradna poročila iz Zagreba poročajo, da je zagrebški vsečiliščni profesor Aleksander pl. Bresztyensky umirovljen za stalno. Na njegovo mesto pride tajnik deželne vlade in privatni docent dr. Josip Silovič. Čemu se je krepkega moša, odličnega snačaja in temeljitega učenjaka poslalo v pokoj, — to je uradna tajnost; morda je merodajne faktorje bodoč v oku, da je bil član izvrševalnega odbora združene oposicije?

Držen roparek napad v Zagrebu. Po noči od 14. na 15. t. m. napadla sta dva nesnana hudočelci g. Karla Schwarza, vodja zagrebškega skladniča soli, ko je isti stopil v več hiči št. 13 v ulici, kjer Schwarz stanuje. Jeden napadalec izbil je Schwarzu naocala, da isti ni mogel videti ničesar več, ker je jako kratkovid, drugi pa mu ju zatienil usta, da ni mogel svati na pomoč. Zahtevala sta, naj jima izroči napadeni ključe blajnjice. Ker so jo branil napadeni, pehač in suvala sta ga v pisarno, kjer stoji blagajna. Tam je jeden napadalec udaril Schwarza vso silo s debelo palico petkrat po glavi, na kar je napadeni, skoro omestel, izročil ključe. Tolovajata sta na to zvezala svoji žrtvi roke in noge, odprla blagajno, pograbiila 20.000 gld. v gotovem denarju in pobegla. Nasrečni napadeni lekal je do belega dnčnega zvezan v pisarni. Na njem ni sicer opaziti ran, toda morda je poškodovan na drobu, ali na mežganih. — Poškodovani obljubuje 500 gld. na grado določenemu, ki bi znal kaj povedati o hudočestvu in pa 10% od denarja, ko likor se ga zopet najde.

Policiljko. Včeraj popoludne prijeli so stražarji v ulici Belvedere nekega Martina Razvana, ker je ponujal po raznih tobakarnah koliko na prodaj, kateri pa so bili brakone kje ukradeni. — Včeraj zjutraj sprojet je na postaji južna željeznica policijski agent g. Šubert 15letnega Oskarja Richterja, prišedščega iz Lipskega. Oskarjevi starši obvestili so bili nameč branjavim potem tržaško policijo, da jih je "brez slovesa" zapustil njih sinček, prisvojivši si 300 mark v gotovem denarju. Redarji so našli pri nadpolnemu dečaku razven denarja — nabit revolver! Rekel je, da je hotel pobegniti v Afriko — morda v vojsko proti črnencem. No, za sedaj so ga spremili v ulico Tigor, kjer počaka v družbi drugih "črnih", dokler ne pride srečna ura, o kateri ga spremijo zopet na tržaški kolodvor in od tod nazaj v Lipško, kjer dobi od svojega očeta batin zastonj, ne da bi mu bilo treba rabiti revolver.

Sodnisko. Včeraj je dobil 30-letni posostnik Nikola Castua iz Pirana pred tržaškim sodiščem 3 tedne zapora zaradi prestopka proti varnosti življenja. Castua je nameč pustil dne 23. decembra min. l. svoj revolver v svojem stanovanju v Piranu na omari in šel iz hiše. V njegovi odsotnosti vzel je revolver v roko njegov 11-letni brat in powerig igraje se na 18-mesečnega sinčka Castua. V revolverju pa je bila še jedna kroglica in v nesrečo izproži deček hitec baš otroku v glavo, da je bil na man mrtev.

Tržačan — ogleduh. V Parizu zaprli so to dni 34letnega Josipa Funka iz Trsta, ker je zatožen, da je ogleduh v službi Avstrije (?) in Nemčije. Funk je bil že pred dvemi leti izgnan iz Pariza, toda vrnil se je ter se naselil pod imenom "Maroquetti, trgovec iz Florence". Preskrbel si je na to ime, ne zna se kakški, tudi popotni list Ko so ga vpravili na policiji, od česa živi, rekel je, da je "umejtejni jahač".

Poskušen samorom v ječi. 30-letnega mosarskega pomočnika Michelangelo Bettija zaprli so nedavno, ker se je vrnil v Trst, kljubu temu, da je izgnan iz mesta. Včeraj preskrbel si je Bettij v zaporu v ulici Tigor per omotov žepenic, nameščil je glave istih v vodi in isplil ta "strup". Stražniki so opazili Bettijev poskus, ter pozvali zdravnika, kateri ga je spravil izven nevarnosti in ga poslal v opazovalnico, ker Bettiju morda blodi nekoliko v glavi.

Senzacionisno izneverjenje. Neki član poljske aristokracije izneveril je bajo veliko sveto 60.000 gldinarjev in sicer na škodo društva upodabljujočih umetnosti in še nekega drugega društva.

Zupnik Knipp v Rimu. Vse italijansko novinarstvo se bavi s tem možem in njegovim zdravljenjem. Sosebno pa sedaj, ko se mu je bajo posrečilo rešiti življenje kardinalu Monaco La Valette, kateremu zdravniki niso vedeli več pomoči. Knipp je tudi že predaval pri nekem zborovanju, in je zopet svaril pred uživanjem navadne kave in čaja, a priporočil sladno kavo.

New York 16. marca. Zimska radoča pionica 62%, (veliki teden 64), koruza 44%, (madni teden 43%) et. p. bushel. Letna kala žabol.

Odesa 16. marca. Ječen, pionica, koruza, trg miren. Oves in rž stalno. Ječen 42%, kopejk red., vnos 53-65, pionica 68-69.

Budimpešta. Pionics za spomlad 7.24-7.25, za jesen 7.48-7.49. Koruza za maj-juni 4-9 do 4-98 — Oves za spomlad 7.03 do 7.05.

Pionica nova od 77 kil. f. 7.45-7.50, od 79 kil. f. 7.55-7.60, od 80 kil. f. 7.60-7.65, od 81 kil. for. 7.70-7.75, Rž 5.25-5.70; oves novi 6.95-7.40.

Ječmen 6.65-9.25; proso 4.10-4.50.

Mlačne ponudbe pionice, povpraševanje neznačno. Prodalo se je 9.000 met. stot. Vreme oblačno.

Praga. Nerailiniani sladkor: mlačno. Za mare 16.80, april 16.70. Za maj 16.75. Nova roba september 15.85.

Budimpešta. Spirit, 16.50-7.—

Hárv. Kava Santos good average za mare 10.50, za julij 9.25, brez posebnega zanimanja.

Hamburg. Santos good average za mare f. 82, maj 81—, september 77.50, trg miren.

Dunajsko borsa 17. marca 1894.

	včeraj	danes
Državni doig v papirju	98.30	98.80
" " v srebru	98.15	98.15
Avtrijska renta v zlatu	119.75	119.65
" " v kronah	97.90	97.90
Kreditne akcije	366.30	365.75
London 10 Let.	124.70	124.70
Napoleoni	9.90	9.90
100 mark	60.95	61
100 italij. lire	49.15	49.15

Književnost.

"Slovenska knjižnica" — Pred par meseci smo se v obširnejšem članku bavili s tem novim književnim podjetjem, ki izhaja redno vsako drugo soboto v "Goriški Tiškarni" A. Gabrščeka v Gorici. Tudi vsi drugi slovenski listi pohvalno omenjajo to knjižnico, ki obeta postati za Slovence pravi zaklad leposlovne književnosti. Vedeti je nameč, da izide na leto po 26 snopidov, obsežnih povprečno po 64 stranij; koliko povesti in sploh leposlovnih del lahko izide torej le v enem samem letu, si lahko mislimo. A koliko še le za 5, za 10, za 20 let, ako bo imel izdajatelj dosti gmotne podpore, da bo mogel nadaljevati svoje započetje! Vsako leto izide torej več povestij v tej knjižnici nego bi bilo sploh tiskanih v vseh ostalih zbirkah na Slovenskem. In vse to le za 2 gld. 60 kr. na leto ali le 10 novidov za snopid s posnino vred. To je pač takó nizka cena, da bi bila za nas Slovence uprat sramota, ako bi to podjetje propadi.

Doslej je izšlo že 12 snopidov, ki so objavili 16 povestij iz raznih slovenskih jezikov. V 11. in 12 snopidu pa je priobdila "Odisejo", katero je slovenski mladini pripredil prof. Andrej Kragelj. Povest bo dovršena v 14. snopidu. "Odiseje" nismo še imeli mi Slovenci v celotnem prevodu. Zatot smo prof. Kragelju jasno hvalčali, da nam je v poljudni obliki in besedi podal to sloveči klasični epos starih Grkov.

O "Slov. knjižnici" se izražajo semtorje še morsikake želje. Prepričani smo, da uredništvo se bo po svojih močeh rado oziral na opravičene želje in da bo skušalo svoje podjetje vedno bolj in bolj popolnjevati. Toda nemogočih žrtv ne zahtevamo, saj se moramo le čuditi, da je za to cena in pri dosedanji pišči podpori taka kakoršna je. Uredništvo enakega češkega podjetja, Matice Slovanske je samo povedalo, da ima 5000 naročnikov, a podaja povprečno le po 48 stranij berila za enako ceno. — To smo navedli v dokaz, kakši bratje Čehi podpirajo svoja književna podjetja. "Slovenska knjižnica" vam je podala s svojimi dosedanjimi snopidi dokaz, da zasluži vsestranske podpore od strani slovenskega občinstva.

Najnovejše vesti.

Dunaj 17. Cesar se je pripeljal danes s posebnim vlakom ob 6. uri zjutraj iz Cap S. Martina (Menton).

Praga 17. V današnji razpravi proti mornicom Mrve obtožil je dežavni pravnik Čížek tudi hudočelstva pomoči hudočelom. Svojo obtožbo proti Križu končal je s tem, da je zahteval, naj se obsodi Križ na smrt na voščilih.

Pariz 17. Pred svojim odhodom iz Cap S. Martina brzojavil je cesar Carnot, izražajoč mu iskreno svojo zahvalo na prijazni gostoljubnosti in pozornosti. Carnot se je zahvalil na premilostnih besedah, zagotovljajoč cesarja iskrenega svojega prijateljstva.

Trgovinski brzojavci.

Budimpešta. Otrobi "Müller & Bäcker" gld. 3.85, Walz gld. 3.80, "Gisella" gld. 3.75 za cole vase.

Kava. Kuplja se zavlačuje vsled neleplih vrsti brazilijskega blaga, došlega nam zadnje dni po parobrodki "Matikovč" in "Orion", kajti treba je še le pripraviti kosum, da se privadi na te vrsti. Finih vrsti primanjkovalo je popolnoma, to je isto, kar smo vedno prorokovali v svojih poročilih. Srednjofinih v srednji so pa jasno glede na jake nečiste. Prodalo se je v vsem tednu le 500 vr. vred Santos,

da bodo trebalo — ako sploh pride do tega — mnogo časa, pravno se zoper zedinju nezačudenji tovarnariji. In če tudi pride do kartela, imeli bodoemo še vedno boljše stališče, ker bodo konsum na razpolaganje 3—4 čistilne izven kartela, kar vse toto napravijo pri tem najboljšo kupčijo. Cene za cele vagona so sledile: v glavah (Stokih), navadno zrno v sodih gld. 38, v vrečah gld. 37, fino zrno v sodih gld. 39, v vrečah gld. 38. Pilé centrifugal Waf gld. 34-75. Azr gld. 34-50. Ear (Nestomie) gld. 34-37. Z. K. R. (Gross-Kunzendorf) gld. 33-25, četverni Z. K. R. gld. 35-5, Concessio Z. K. Z. gld. 36 do 36-12.

Riž. Preeč živahnna kupčija edino z italijanskimi vrstmi vsele nizkih ugodnih cen. Japonsko blago se je zakasnilo za tri tedne in je bodoemo imeli na prodaji morda še le prihodnji teden. Angleške vrsti zanemarjene.

Ojje. Po olivinem jako malo povpraševanja, razprodaja bombažnega olja se je pa skrčila vsele znižanja cen. Prodal se je 350 met. stotov g škega v sodih po gld. 35; 600 met. stotov Durazzo in Valona, čisto, po gld. 33-34; 120 met. stotov Duleigno in Antivar, čisto, po gld. 30-31; 100 met. stotov dalmatinskega po gld. 35; 1000 met. stotov amerikanskega bombažnega po gld. 32-50-33; 300 met. stotov angleškega bombažnega po gld. 31-32. Vse s carino vred.

Južno sadje. Promet z levantinskim spi polnoma. Prodalo se je le smokev, in sicer 12-10 met. stot. jedilnih po gld. 12-15 in 1300 met. stotov surrogatnih po gld. 11-25 s carino vred. Po limonih in pomarančah je vedno živahnno povpraševanje in se je prodalo v toku tedna 2500 zabojev limonov in 25.000 zabojev pomaranč.

Galica se je malo podražila. Zahteve za I. angleške vrsti so sedaj po gld. 23-23-50.

Domači pridelki. In zopet nam ničesa poročati, kajti povpraševanje po ſižolu, zelju, prosu in krompirju je tako neznačno.

Trgovina.

Moka in otrobi. Moka. V tem tednu prodala sta nekoliko svojega izdelka raznih številk po različnih cenah mlin „Economos“ in mlin v Stražiču. Tudi mlini v Oseku prodal je nekoliko vagonov svoje št. 0 po f. 13-70. Solkanski mlini prodal je par vagonov svoje št. 2 po f. 12; o drugih prodajah ne znamo ničesar važnega. Nekoliko kupčijo bilo je tudi iz druge roke v raznih številkah po jako olajhajočih pogojih. O zaključku podražili so nekatere mlini svoje sreduje in nizko številke povprečno za 25 nvč. „Economos“ cena so: št. 0 f. 15, št. 1 f. 14-50, št. 2 f. 14, št. 3 f. 13-25, št. 4 f. 12-75, št. 5 f. 12, št. 6 f. 11, št. 7 f. 9-50. Cene mlina v Stražiču so: št. A f. 13-25, št. 2 f. 12-75, št. 3 f. 12, št. 4 f. 11, št. 5 f. 10-50, št. 6 f. 8-25. Ogrski mlini: št. 0 od f. 13-50 do 14, št. 1 od f. 12-90 do 13-65, št. 2 od f. 12-10 do 12-95, št. 3 od f. 11-20 do 11-80, št. 4 od f. 10-60 do 11-10, št. 5 od f. 10-30 do 10-80, št. 6 od f. 9-40 do 10-30, št. 7 od f. 7-70 do 9-10, št. 8 od f. 6-55 do 7-70, kakor je že vrsta.

Otrobi. Početkom tega tedna prodal je „Economos“ mnogo lastnega izdelka, katerega pa mora izročiti še-le v bodočnosti, po f. 4-40 do 4-45 z vrečo vred. Iz druge roke produkal se je „Mühler & Bücker“ po f. 4-80, „Stuki“ in otrobi iz Oseka po f. 5 z vrečo vred. O zaključku zahtevali so ogrski mlini nekoliko več. Tudi „Economos“ zahteval je o zaključku za svoj izdelek f. 4-60 z vrečo vred.

Drobni otrobi so nekoliko boljše. Zahteve se za levantinske f. 3-80, „Economos“ pa f. 4-25 z vrečo vred.

Slanina in mast. Staličje je splošno isto, kakor smo je opisali v zadnjem poročilu, toda za prodajo proti poznejši izročitvi blaga kažejo kupec mnogo dobre volje, kljubu temu pa se ne vršijo take prodaje, ker prodajalci pretiravajo svoja zahtevanja za april in junij, v katerej dobi je klanjan končalo in se bode moralno popolniti sedanje zaloge. Kakor poroča „Pester Lloyd“, izvozili so v tem tednu iz Pešte in zaklali 5089 prasičev, vpeljali so pa 2156 lahkih prasičev za reho, takó da je danes v Pešti 139.577 živih prasičev za reho.

Goved. Od 8. do 14. t. m. prodalo se je v Trstu klavne živine: 275 volov in 172 krav in sicer 128 volov iz Kranjske, 125 iz Hrvatske, 13 iz Italije in 9 domaćih. Plačevali so se: voli iz Kranjske po f. 45-46, iz Hrvatske po f. 43-44, iz Italije po f. 45-46 in domaći po f. 45-46; domaće krave pa po f. 43-44-50 in iz Italije po f. 43-44 kvintal mrtve vase.

Seno in slama. V tem tednu plačevalo se je v Trstu seno I. vrsti po f. 4-55, II. po f. 3-45. Slama I. vrsti po f. 3-40 in II. po f. 2-75 kvintal.

Surovo maslo, jajca in kokoši. Kranjsko surovo maslo prodajalo se je v tem tednu v partijah od 20-30 kgr. po 90-92 novč., v part. od 30-50 kgr. po 86-90 novč., furiansko v partijah od 20-30 kg. po f. 1-04 do 1-08 in v partijah od 30-50 kg. po f. 1-06-1-10 kiligr. Tolminsko surovo maslo I. vrsti po f. 1-06-1-10 kilogram.

Jajca na debelo po f. 2-20-250 sto komadov.

Kokoši po f. 1-10-1-35 komad, piščeta po 1-25-1-70 par.

Krompir navadni, na debelo po f. 2-90-3-50 kvintal. (R. M.)

SVOJO VELIKO ZALOGO
olja iz oliv

priporoča 3-52

Enrico qm. Carlo Gortan
via Caserma 4, Trst (naspr. pivarni Pilsen)

Posojilnica in hranilnica v Kopru uknjižena zadruga z neomejenim poročtvom

Zadružniki se pozivljajo k občni skupščini, katera se bo obdržavala v Kopru, dne 1. aprila 1894 ob 10. uri predpoludne se sledičem dnevnim redom:

- Poročilo odbora o delovanju zadružne leta 1893.
- Poročilo nadzorstva o računih za leto 1893.
- Volitev odbora in nadzorstva.
- Slobodni predlogi.

Opoomba. Če 1. aprila ne pride k skupščini najmanj četrti del zadružnikov (§. 31 zadružnih pravil), obdržava se boda ista dne 8. aprila ob 10. uri predpoludne z istim dnevnim redom brez ozira na število navzočih zadružnikov.

Koper, 16. marca 1894.

Odbor.

Istarska Posojilnica u Puli

registrirana zadruga na neograničeno jamčenje.

Zadružari pozvani su na treću redovitu skupštinu, koja će biti na uskrsni ponedjeljak 26. marta 1894. u 10 sati prije podne u velikoj dvorani „Čitaonice“ u Puli (Skracina palača blizu Portaurate.)

Razpored:

- Izvješće i obračuni za god. 1893.
- Izvješće nadzornog odbora.
- Odluka o porabi čistog dobitka.
- Izbor starešinstva, nadzornog odbora i družvenog suda za vreme do četvrte redovite skupštine.
- Što koji predloži.

Opazka. Na skupštini treba da je zastupana barem jedna desetina svih zadružnih dijelova. Svaki zadružnik može ovlastiti pismeno drugoga, da ga zastupa na skupštini. — Kroz 8 dana prije skupštine jesu svakom zadružniku na ogled u pisanu dra. Laginge zadružni računi za godinu 1893.

Pula, 12. marta 1894.

Starešinstvo.

SVOJI K SVOJIM!

V novi prodajalnici jestvin in koloidnega blaga

Alojza Vesel v Trstu, ulica Barriera vecchia št. 2, je naprodaj najfinje blago po ugodnih cenih. Slatkor, kava, riž in moka vedno sveža. Olje najfinje, domače in fino. Testenina v velikem izboru kolikor napolitanska tolkor domače jaka dobra.

Gostilna „Al Telegrafo“, Piazza Dogana št. 2 točki istarsko vino po 28 nvč. belo po 32 nvč. V družine po 26 nvč. od jednega litra višje. Iz horina kuhinja. Sprejemajo se narčila na obede in večerje po zmernih cenah. Podpisani se nadeja toranj, da ga bodo gostje obiskavali v velikem številu.

Udani 26-5

V. Covacich.

Gostilna Ivana Trevna v ulici Matonina 29. se priporoča slovenskemu občinstvu in obilen obisku. Točko se zmrizo izvrstna istarska in okoliška vina po najfinji cenii. Točna postrežba z gorčimi in mrzlimi jedmi.

2-52

Josip Pertot, urar v Trstu, Via Muda Vecchia št. 1. prodaja in popravlja ure po nizki cenii. Priporoča se slavemu občinstvu.

5-52

Ivan Debelak, via Benvenuto št. 1 v Trstu, ima zalogu vsakovrstnega jedilnega blaga, katero prodaja na drobno in debelo kolikor v mestu toliko na deželo proti povzetju. Priporočajo se sl. občinstvu zagotavlja pošteno in vestno postrežbo.

2-52

Gostilna „Pri lepem razgledu“ Gregorja Čehovina pri sv. Alojziju se priporoča najtoplje slavnemu občinstvu. Točki se prav dobro črno vino po 38 nvč. liter.

(20)

Jak. Klemenc TRST

Via S. Antonio št. 1. priporoča časitim svojim odjemnikom in slavnemu občinstvu

svojo veliko skladislo blaga za prihodnje sponlad in poletje, to je blago za moške in gospo, perkalki, svilene rute raznih vrst s franzami ali brez njih, srajce za turiste, „Jäger“-perlo, bombažne in volnene jopice, možke in ženske bele in barvane srajce, možke ovratnike, bogato zalogo zavratnic na izberi, dežnike in solnčnike, perlo, platno, musolin, kotonino, bombažno uskočko za možke, rokavice iz švedskega sukanca in svile za možke in gospo, rokavice iz sukanca po švedski legi, tvarine za obrobljenje v bogati izberi, posebnosti za ženske kolske rôčne dela. Vspremajo se naročila v vseh teh predmetih ter se zagotavljata točna in vestna postrežba.

3-52

Škropilnice in žvepljalke inžinirja Zivica.

Vsake vrste stroji za kmetijstvo in obrt, motorji (gonitelni stroji) na par in s petroljem, pumpe (sesalke) za rabo pri hiši in za vsako drugo potrebo, cevij iz železa, bakra, platna, kavčuka (gume), in pipe, vse kar se potrebuje pri strojih, med tem tudi olje za mazilo se dobiva zmiraj v zalogi tvrdke

Schivitz & Comp.

(Zivic in družb.)
v Trstu, ulica Zonta 5.

Zaloga piva

pivovarne bratov
Reininghaus v Steinfeldu — Gradec

pri 158

A. DEJAKU, junior, v TRSTU

Via degli Artisti št. 8,
zastopnik za Primorsko, Dalmacijo in Levant,
ponuja p. n. gostilnici v Trstu in po okolici
stanovanje steinfeldske eksporno (Export), ožujko
(Märzen) in uležano (Lager) pivo, tako v sodih kač
kor po steklenicah, pod ugodnimi pogoji.

Konj na prodaj

4 leta star, 15^{3/4}, pesti visok, dober za vse, vozi sam in s parom, lepe nošnje in dobre krvi. Barve je kostanjevovljave. Kje? pove uredništvo tega lista. (9)

Fr. Iv. Kuvizda
c. in kr. avstr. in kr. rum. dr. založnik, okrožni lekar
Korneburg, Dunaj.

Se rabi 40 let v mnogih hlevih, kadar krave ne majajo jesti, kadar imajo slabobro, v svrhu obvljajanja mleka in da krave dajo včas mleka.

KWIZDIN

Korneuburški redilni prašek za živilo
osobito konje, rogate živilo in ovcu.

Cena skatlj 70 kr., polovici skatlj 35 kr.

GLAVNA ZALOGA: okrožna lekarna

XII Korneburg, Dunaj.

Paziti je na zgornjo varstveno znakmo in zahtevati izrecno

KWIZDIN

Korneuburški redilni prašek za živilo.

Gostilna „All' antico moro“ v ulici Solitario št. 12.

točki izvrstna vrapčka črna in bela vina iz pravih vinogradov in kraška iz Skrbine. Vrapčka po 32-40 kr., kraški toran po 40 kr. liter.

Nadujem se, da me slavno občinstvo, ravnačo se po izroku „Svoji k svojim“ počasti v obilem številu.

4-26 Anton Vodopivec.

C. kr. dvorna lekarna

Ivana Mizzana

VIA CAVANA V TRSTU.

Podpisani naznajna sl. občinstvu, da je prevzel omenjeno lekarno od dedičev pok. Benedetta Vlač-Miniussija, priporočajo se najtoplje in obljubljajoč natancno postrežbo z ujemnimi cenami. Clanon. Delalskega podpornega društva na naznana so poseboj, da mu je odbor istega dovolil prejemati recepte od njih v slučaju, skočnim takšnim društvenima zdravniku predpiseta. Za slučajne lekarske potrebe se priporoča

104-30 Ivan Mizzan.

Gostilna „Alla Città di Vienna“

Piazza Caserma h. št. 2. (zrazen Tiskarno Dolene) točki teran I. vrsti iz prvih kletij iz Kazelj in Avberja po 48 nvč. liter,